

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ І МАРКЕТИНГУ**

МАТЕРІАЛИ

III Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ ТА МАРКЕТИНГУ В
АГРАРНОМУ БІЗНЕСІ»**

03-04 жовтня 2024 року

м. Дніпро - 2024

УДК: 338.43:339.138(082)

Зареєстровано в Українському інституті науково-технічної експертизи та інформації
(посвідчення №444 від 30 жовтня 2023 р.)

Організатори конференції: Дніпровський державний аграрно-економічний
університет, факультет менеджменту і маркетингу.

Збірник містить матеріали за напрямками:

Секція 1. Інноваційно-інвестиційний розвиток суб'єктів економічної діяльності.

Секція 2. Менеджмент та правове забезпечення діяльності аграрних підприємств.

Секція 3. Впровадження маркетингових інноваційних технологій для антикризового
синергетичного ефекту на ринку.

Секція 4. Публічне управління та регулювання аграрної сфери.

Актуальні проблеми економіки, управління та маркетингу в аграрному бізнесі:
матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Дніпро, 03-04
жовтня 2024 р. Дніпро, ДДАЕУ, 2024. 252 с.

*Роботи друкуються в авторській редакції, мовою оригіналу. Відповідальність за
грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори
публікацій.*

© Дніпровський державний аграрно-
економічний університет, 2024

СЕКЦІЯ 2. МЕНЕДЖМЕНТ ТА ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

АГЕСВА О.О. Особливості управління процесом адаптації працівників в умовах воєнного стану	67
БАЙДАК І.І. Значення бізнес-планування в організації агробізнесу	68
БАКУМОВ В.А. Світовий досвід щодо управління фінансовими ресурсами сільськогосподарського підприємства	70
БАЛІЦЬКИЙ О.О., БАЛІЦЬКА О.В., МІНТІНЕНКОВ В.І. Маркетинг та логістика фермерського бізнесу як об'єкт управління в умовах воєнного стану	72
БЕЛЬЦ О.О., БЕРЕСТОВСЬКА А.А. Система ключових показників ефективності для оцінки роботи менеджерів та виробничого персоналу	73
БУРИНЧЕНКО М.М. Комплексний підхід до вдосконалення системи мотивації персоналу компанії	75
ГАРАФОНОВА О.І., ВЕЛИЧКО О.П., ЄРЕМЕНКО П.А. Маркетингово-логістичні стратегії управління компанією на основі stp-моделі та sparse-аналізу	76
ГАРКАВИЙ В.В. Стратегія розподілу на міжнародних ринках	77
ГОРОБЕЦЬ Н.М., БЕБЕШКО М. Вплив війни на проєктування управлінських рішень в агробізнесі	79
ГОРОБЕЦЬ Н.М., МАЛОВИК Т. Стратегічні перспективи розвитку агробізнесу	80
DASHKOVSKA M.V. Agrarian business: realities of the third year of the war	81
ДЕМИДОВА М.М., ГАВВА О.О., ДЕБЕДА В.П. Управління інноваційними процесами як ключовий детермінант забезпечення стійкого розвитку підприємства	82
ДЖУМАРИК Є.М. Чинники формування конкурентоспроможності підприємства	83
ДІСЯК Я.С., КОВАЛЕНКО Ю.О. Митна політика України у сфері експорту агропродукції та її вплив на конкурентоспроможність підприємств на міжнародних ринках	85
ЗЕЛЕНЮК К.В. Управління проектом розвитку консалтингових послуг при створенні фітопатологічної лабораторії	87
КАВАЛЕР В.В. Формування стратегії управління розвитком підприємства	88
КОЛОМОЄЦЬ Ю.О. Захист об'єктів інтелектуальної власності в сфері маркетингу	90
КОМАРЕВСЬКИЙ І.В. Актуальні проблеми управління основними засобами виробничого підприємства	91
ЛЕБЕДЕНКО О.В. Особливості стратегічного планування в публічних установах і організаціях	92
ЛОЗОВИЙ Д.В. Теоретичні аспекти формування системи адаптації виробничого підприємства	93
НАЗАРОВ Я.І. Системний і ситуаційний підходи до управлінських рішень	95

Досвід дистанційного управління бізнес-компанією в умовах воєнного стану може бути досить корисним для забезпечення ефективності діяльності та безпеки співробітників.

Прикладом успішного дистанційного управління в умовах воєнного стану є досвід компанії «Google» в Україні. Компанія «Google» використовувала відео-конференції, мобільні додатки й інші інструменти та способи для забезпечення ефективного управління персоналом під час війни. За допомогою інструментів дистанційного управління компанія «Google» змогла забезпечити безпеку персоналу, а також зберегти ефективність своєї роботи.

Ще одним прикладом є компанія «McKinsey & Company», яка забезпечувала дистанційне управління під час таких кризових ситуацій, як терористичні атаки й природні катастрофи. Компанія «McKinsey & Company» використовувала мобільні додатки, відео-конференції й інші інструменти дистанційного управління для забезпечення співпраці й координації між своїми співробітниками.

Необхідно зазначити, що при дистанційному управлінні можуть виникнути деякі труднощі: проблеми з інтернет-зв'язком, недостатня якість зв'язку й інші технічні проблеми. Проте, за допомогою правильної стратегії й використання необхідних інструментів, дистанційне управління може бути дієвим засобом забезпечення ефективного функціонування підприємства.

Більшість керівників на підприємствах вважають, що процес адаптації нового співробітника – це функція і задача HR-департаменту. Однак, ефективний процес адаптації вимагає також участі керівників структурних підрозділів, точніше менторів (наставників), яких призначає керівник підрозділу тому чи іншому новому співробітнику.

Варто також зауважити, що процес адаптації працівників являє собою не лише механічне виконання якихось повторюваних дій. Він передбачає психологічні прийоми та навички як керівника, так і ментора, що напряду контактує з особою, яка знаходиться у стадії адаптації.

Таким чином, якісний підхід до управління процесом адаптації працівників передбачає використання знань щодо основних принципів, інструментів і процедур адаптації персоналу та базується на врахуванні мотивів людської поведінки.

Література:

1. Миронова О.М. Основні проблеми адаптації персоналу та методи їх вирішення на підприємстві. Журнал економіка та управління підприємствами. 2017. №13. С. 1. URL: in.ua/journals/13_ukr/101.pdf
2. Діденко Є.О., Козуб О.В. Особливості процесу адаптації персоналу на підприємстві. Київ, 2016. URL: електронне посилання
3. Сокурено В.Є. Управління процесом праці: сутність, характерні риси та шляхи вдосконалення. Журнал право. 2024. №81. Ч1. URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2024/03/59.pdf>

ЗНАЧЕННЯ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ АГРОБІЗНЕСУ

Байдак І.І., старша викладачка

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Досвід зарубіжних і вітчизняних аграрних підприємств доводить значимість планування діяльності, яке є важливою умовою їх функціонування і економічного розвитку. Планування – це можливість оцінити перспективи виробництва конкурентоспроможної продукції, визначити попит на продукцію, потенціал ринку та результативність майбутньої діяльності. Забезпечення господарської діяльності необхідними ресурсами – важлива задача менеджера, яка здійснюється на основі плану.

Недооцінка планування підприємницької діяльності та його ігнорування, призводять до економічних втрат. [1].

Бізнес-планування - дієвий інструмент детального планування при створенні та функціонуванні суб'єкту агробізнесу. Особливого значення процес розробки бізнес-плану набуває при започаткуванні нового виду економічної діяльності, тому що потребує детального прогнозування та аналізу перспектив підприємницького проєкту.

Сьогодні значимість бізнес-планування підприємницької діяльності посилюється, як засобу детального та комплексного впровадження прогресивних елементів планування для створення життєздатного та конкурентоспроможного агробізнесу.

В бізнес-плані можливо охопити всі функціональні напрями діяльності суб'єкту господарювання – від детального опису технологічних особливостей проєкту і до обґрунтування фінансових розрахунків ефективності майбутньої діяльності. Розробка і подальший контроль за реалізацією бізнес-плану значно сприяє підвищенню ефективності та зниженню ризиків при створенні нових видів підприємницької діяльності [2].

«Бізнес-план – це письмовий документ, в якому сформульована сутність підприємницької ідеї, відображені засоби її реалізації, термін окупності та приріст авансованого капіталу (цінностей) з урахуванням ринкових, товарних, виробничих, організаційних, фінансових, управлінських та інших факторів, можливих ризиків, результатів, наслідків та перспектив» [3]. Розробка бізнес-плану потребує визначати стратегічні напрями, цілі діяльності та оперативні дії для досягнення поставленої мети.

Агробізнес займає провідне місце в українській економіці: гарантує продовольчу безпеку, задовольняє споживчі потреби населення, формує надходження валюти від експорту аграрної продукції та впливає на регіональний розвиток. Тому негативні тенденції в АПК створюють загрози на світовому продовольчому ринку та для внутрішньої безпеки країни. Отже ефективність агробізнесу залежить від значної кількості чинників і потребує обґрунтування кожного інвестиційного проєкту підприємств.

Сучасний агробізнес, попри свої особливості, є галуззю чіткого та контрольованого виробництва продукції. На початковому етапі для забезпечення виробничого процесу необхідно підібрати правильний алгоритм створення товару, знайти шляхи його реалізації і обґрунтувати можливість залучення додаткових коштів для розширення виробництва. Для цього розробляють бізнес-плани.

Процедура розробки бізнес-плану важлива і з погляду управління діяльністю, адже детально описує перспективи і шляхи досягнення мети. Цілі опрацювання бізнес-плану демонструють комплексність процесу:

- залучення зовнішнього капіталу для реалізації підприємницького проєкту (потреба в капіталі, витрати грошей, терміни повернення боргів кредиторам, ступінь ризику бізнесу тощо);
- налагодження комунікацій між підприємцем і майбутніми постачальниками, продавцями та працівниками. Завдяки бізнес-плану стандартизується процес і заощаджується час ознайомлення з бізнесом та упорядковуються ділові контакти;
- моделювання системи управління майбутньою діяльністю: розуміння реальної ситуації; чітке формулювання цілей; якісне планування процесів.

Крім формулювання цілей, в процесі розробки бізнес-плану оцінюються сильні й слабкі сторони діяльності, аналізується ринок продукції, визначається потреба в фінансових і матеріальних ресурсах для реалізації проєкту.

Бізнес-план виконує дві важливі функції:

- 1) зовнішню – ознайомлення представників ділового світу із сутністю та основними аспектами реалізації конкретного підприємницького проєкту;
- 2) внутрішню – опрацювання механізму самоорганізації, як систему управління реалізацією проєкту.

Висновок. Бізнес-план виступає як інструмент проєктно-інвестиційних рішень на потреби ринку, де характеризуються аспекти діяльності, аналізуються можливі ризики та визначаються шляхи і методи їх вирішення, тобто бізнес-план реалізує пошукову, науково-дослідну та проєктну роботи. Потреба в бізнес-плані зростає у вирішенні багатьох актуальних завдань: підготовка заявок на одержання кредитів у комерційних банках; розробка проєктів створення нового господарства; вибір видів, напрямів і способів здійснення комерційних операцій тощо.

Література:

1. Черватюк Н., Потанін Д. Бізнес-плани: від створення до реалізації. URL: <https://agro-business.com.ua/agro/kermo-kerivnyka/item/2014-biznes-plan-y-vid-stvorennia-do-realizatsii.html>
2. Маковей Ю. Як фермеру скласти бізнес-план на отримання гранту. *Kurkul.com*, 2024. URL: <https://kurkul.com/spetsproekty/1588-yak-fermeru-sklasti-biznes-plan-na-otrimannya-grantu--pokrokovaya-instruktsiya>
3. Варналій З.С., Васильців Т.Г., Лупак Р.Л., Білик Р.Р. Бізнес-планування підприємницької діяльності: навч. посіб. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с. URL: https://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/kafedry/Ekonomiky/Docs/2020_Biznes-planuvannya_pidprijemnickoji_dijalnosti.pdf

СВІТОВИЙ ДОСВІД ЩОДО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

Бакумов В.А., аспірант

Науковий керівник: Качула С.В., д.е.н., професор

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Управління фінансовими ресурсами в умовах ринку має на меті збільшення ринкової вартості та інвестиційної привабливості сільськогосподарського (далі с.-г.) підприємства. Для досягнення ефективності у фінансовому управлінні необхідні безперервність, послідовність і комплексність у застосуванні методів та інструментів, що дозволяє підприємству оптимально адаптуватися до змін у контексті розвитку ринкової економіки.

Фінансовий стан с.-г. підприємства тісно пов'язаний з оптимальним балансом між власними та залученими коштами. Ефективне формулювання фінансової стратегії сприяє підвищенню результативності роботи підприємств. За умов низьких витрат на фінансові ресурси підприємство може отримати кращі результати, ніж витрати на обслуговування кредитів, а залучення позикових коштів може покращити рентабельність власних активів. Однак, якщо ресурси підприємства в основному формуються за рахунок короткострокових зобов'язань, його фінансовий стан стає нестабільним. Це означає, що використання короткострокових інвестицій вимагає постійної оперативної діяльності, щоб уникнути затримок у поверненні та контролювати своєчасний обіг коштів [1, с. 42].

Фінансові ресурси підприємства являють собою складну категорію, суть яких визначається їх роллю у процесі відтворення. Кожне фінансове відношення супроводжується переміщенням певної частини вартості в грошовій формі. Матеріальним втіленням будь-якого фінансового відношення є гроші, які представлені у вигляді доходів, відрахувань та надходжень. Фінансові ресурси, як носії фінансових відносин, виконують роль посередників у розподільчих процесах, які виражаються через ці відносини під час розподілу вартості суспільного продукту, а також у перерозподілі через бюджет, позабюджетні та страхові фонди. Зростаюча активна роль фінансових ресурсів у сучасному фінансовому менеджменті пояснюється їх подвійною функцією: вони виступають як об'єкт управління і як інструмент управління. Ця двоїстість обумовлює